

In onze Knollentuin

Volkstuindersvereniging Arnhem - jaargang 44 - nummer 1 - lente 2022

In dit nummer:

Hier is het lentenummer van ons volkstuintverenigingsblad.

In dit nummer diverse **mededelingen** van het bestuur, een **artikel** over het verschil tussen zaadvaste en hybride rassen, en een **uitnodiging** van een van de tuinders om eens langs te komen op zijn tuin.

Wachttijlbeheer

Aanmelden als kandidaat-tuinder (of telefonisch contact opnemen voor vragen omtrent de wachtlijst) is **voorlopig niet mogelijk**. De wachtlijst heeft nog steeds een stop vanwege het hoge aantal aanmeldingen, de wachttijd bedraagt voor sommige complexen meer dan 3 jaar!

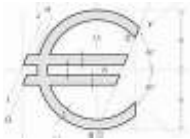
Richting het najaar stellen we de wachtlijst mogelijk weer open voor nieuwe inschrijvingen.

Alleen *lid worden* van de VTVA is wel mogelijk via de website van de vereniging (www.volkstuinarnhem.nl)

Jaarbijdrage betalen!

Eind januari zijn de brieven met verstuurd met het verzoek de jaarbijdragen voor 1 maart 2022 te betalen. Op 8 maart wanneer ik dit schrijf, heeft bijna 80% van de tuinders de jaarbijdrage betaald. Dat betekent dat 20 % nog niet betaald heeft. Om die reden moeten er bijna 100 brieven verstuurd worden met een tweede verzoek om de jaarbijdrage als nog te betalen. Daarom een vriendelijk en dringend verzoek om, wanneer u nog niet betaald heeft, dit als nog te zo spoedig mogelijk te doen!

Bernard van der Lugt, penningmeester

Jaarvergadering uitgesteld naar herfst

De jaarvergadering is **uitgesteld tot het najaar** en zal dus niet plaatsvinden op 28 maart a.s.

Dit besluit is door het bestuur genomen op het moment dat er nog sprake was van Coronamaatregelen.

Wanneer de vergadering wel plaats zal vinden kunt u bijtijds lezen in de Knollentuin of op de website van de vereniging.

Het einde van het vermelden van het aardappelvak

Phytophthora herken je aan bruine vlekken op bladeren. De bladeren sterven snel af.

Het verplichte aardappelvak is niet langer aan de orde! Voor amateurteelt blijkt dit niet noodzakelijk. Het bestuur heeft hiernaar geïnformeerd bij de overheid, en kreeg aldus te horen. Daarom vermelden we vanaf dit jaar niet meer welk vak 'het aardappelvak is (voor de liefhebbers die het toch willen weten: vak B). Wel blijft wisselteelt van 4 jaar een aanbeveling.

Tot nu toe hebben we de complextuinen altijd in 4 vakken verdeeld waarvan ook plattegronden werden gemaakt. Omdat veel grote tuinen inmiddels zijn opgedeeld en veel tuinders ook nauwelijks meer aardappels telen, is de noodzaak om met het hele complex tegelijk van aardappelvak te wisselen, eigenlijk niet meer aanwezig. Wel blijft het zaak om niet elk jaar op dezelfde plek aardappels te telen, om de twee belangrijkste aardappelziektes de baas te blijven:

Van binnen ziet een aardappel met Phytophthora er zo uit...

Aardappelplaag of **Phytophthora infestans** is de ernstigste ziekte van de aardappel. Het schimmelachtige organisme tast zowel loof als knollen aan en kan een aardappelgewas in een week tijd volledig vernietigen. De ziekte is te herkennen aan de bruine ronde vlekken op blad en stengels. Aan de onderkant van het blad kan een wit schimmelpluis ontstaan. Ook buitentomaten hebben veel te lijden van deze ziekte, de tomaat is directe familie van de aardappel. De sporen kunnen in de bodem tot 3 jaar lang actief blijven, vandaar die 4 vakken, zodat je om de 4 jaar op een vak aardappels hebt.. De ziekte treed vooral op in natte zomers. De belangrijkste strategie tegen de ziekte is vroege teelt, dus zorgen dat het gewas al goed ontwikkeld is als de ziekte toeslaat. Daarnaast kun je voor rassen kiezen die enige weerstand tegen de ziekte hebben.

Aardappelmoehheid wordt veroorzaakt door het aardappelcystenaaltje. Deze aaltjes leven op de wortels en veroorzaken opbrengstverlies. Er bestaan resistente rassen. Een vruchtwisseling zorgt er voor dat de populatie aan aaltjes nooit te groot wordt.

De **coloradokever** kan in sommige jaren ook uitgroeien tot een echte plaag. Controleer de aardappels vanaf eind april op deze kevers, eitjes en larven en vernietig de eventueel aangetroffen exemplaren. De eitjes zitten in kleine hoopjes onder de bladeren.

Een invasie van Coloradokevers en larven op een aardappelplant

Aardappelmoehheid herken je aan aardappelcysteaaltjes

Tuinkeuring

Er zal dit jaar 3 x een tuinkeuring plaatsvinden, de periodes van deze keuringen zijn:

13/05 - 23/05

29/09 - 12/09

28/10 - 8/11

Er is plek voor een nieuwe tuinkeurder en voor reservekeurders!

Belangstellenden kunnen zich melden bij hoofd tuinkeuringen: Maarten van Rijbroek via tuinkeuring@volkstuinarnhem.nl

Eer foto 'uit de oude doos':
renovatiewerkzaamheden op De Kweek

Zaadvaste rassen of hybride (F1)?

In de zaadgids van biologisch zaadbedrijf De Bolster viel mij deze winter op dat er steeds meer zgn. F1-aanbod is. 'F1'-zaad, oftewel hybride zaad, is dat wel biologisch?

Een mailtje naar De Bolster leverde de volgende verklaring op:

“Bij het veredelen ontwikkelen we nieuwe zaadvast en hybride rassen. Zaadvaste rassen zijn door hun diversiteit vaak beter geschikt voor wisselende omstandigheden en hebben een oogst die gespreid is over een langere periode. Bij hybride rassen is de uniformiteit groter en is het makkelijker bepaalde eigenschappen, zoals resistentie tegen ziekten, in te kruisen. Het laatste is met name voor grote tuinders interessant.

Bij De Bolster komen geregeld vragen binnen over het gebruik van F1-hybriden. Op dit moment wordt ook binnen de biologische landbouw naast zaadvaste rassen veel gebruik gemaakt van F1- hybride rassen. Deze rassen zijn vaak ontwikkeld voor gangbare teelt. Bij De Bolster willen wij hier verandering in brengen door F1-hybride rassen speciaal voor biologische teelt te ontwikkelen. Dit doen wij o.a. door planten te selecteren onder biologische condities en te voorzien van weinig bemesting en water. Hierdoor zijn deze nieuwe rassen weerbaarder en doen ze het beter onder moeilijke omstandigheden.

Wij krijgen bij De Bolster ook geregeld de vraag of hybriden zijn ontstaan door gebruik van genetische manipulatie (GMO). Dit zijn echter twee compleet verschillende zaken. Bij GMO wordt kunstmatig ingegrepen op het dna, iets wat wij bij De Bolster niet kunnen maar ook zeker niet willen! Onze hybriden ontstaan door gebruik te maken van natuurlijke eigenschappen die in planten voorkomen en er wordt geen gebruik gemaakt van genetische technologie.”

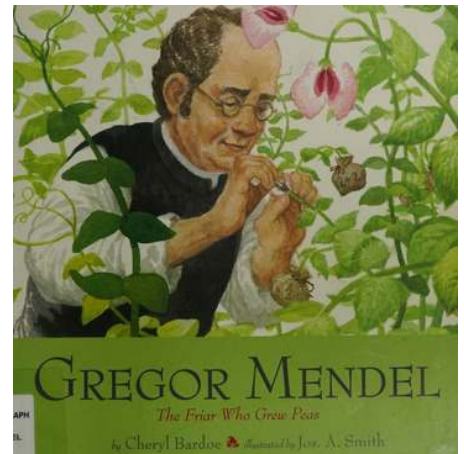
Wat zijn de verschillen?

Een zaadvast ras ontstaat door de klassieke manier van kruisen en daarna in meerdere generaties te selecteren in de nakomelingen. Na een aantal jaren (meestal na 5 tot 6 generaties) systematisch selecteren wordt het ras stabiel en splitsen de eigenschappen nauwelijks meer uit. Dat wil zeggen dat alle nakomelingen nagenoeg hetzelfde zijn, vandaar de term zaad'vast'. Uit zaad van zaadvaste rassen komen dus planten voort met vrijwel dezelfde eigenschappen als het gekochte ras. Ook zal er meer genetische variatie tussen de planten zijn waardoor ziektes zich minder snel verspreiden dan bij genetisch identieke planten (hybride). Zaadvaste zaden kunnen tot wel meer dan 100 jaar meegaan. Uiteraard zullen de eigenschappen na 100 jaar niet meer volledig identiek zijn.

F₁-hybride betekent letterlijk 'eerste nakomelingschap na een kruising' (de "F" staat voor filius, het Latijnse woord voor zoon). Hybride veredeling werkt als volgt. Door inteelt in twee families planten wordt eerst gezorgd dat een aantal uiteenlopende positieve eigenschappen is vastgelegd in homogeen erfelijk materiaal. De eigenschappen van de twee families vullen elkaar aan. Vervolgens worden deze twee families ("lijnen") gekruist. Daarmee worden de positieve eigenschappen van twee ouderplanten in de F₁-hybride gecombineerd. Gemiddeld gaan F₁-hybriden drie tot 10 jaar mee.

Als je eenmaal diverse ingeteelde ouderlijnen hebt kun je snel nieuwe combinaties (rassen) maken. Dit laatste is een van de drijfveren voor veredelaars geweest om van 'zaadvaste' rassen naar 'hybride' rassen te gaan. Immers, het veredelen van een nieuw ras duurt al gauw 10 jaar. Daarom hebben veredelaars altijd al gezocht naar snellere manieren van veredelen.

Hybride rassen bestaan relatief nog zeer kort: ze zijn vooral ontwikkeld en populair geworden na 1950. Hybride rassen zijn geselecteerd voor intensieve productie met input van chemische hulpstoffen zoals kunstmest, herbiciden en insecticiden. Voorheen zijn in de menselijke geschiedenis van de landbouw de zaadvaste rassen altijd de basis van de landbouw geweest; in traditionele landbouwgebieden zijn ze dat nog steeds.

Voor- en nadelen

Een eerste voordeel van zaadvaste rassen is dat er altijd enige vorm van genetische variatie is tussen de planten op het veld en dat ziektes zich minder snel verspreiden dan bij de genetisch identieke planten van een hybride ras. Een ander voordeel is dat tuinders die rassen zelf ook kunnen vermeerderen, dus steeds weer eigen zaaizaad van kunnen winnen en opnieuw uitzaaien. De zaadproductiecyclus kan dus eindeloos worden voortgezet, van generatie op generatie. Omdat er altijd wel ongemerkt een beetje variatie in een zaadvast ras zit moet je bij deze zaadproductie wel enige selectie toepassen om niet al te veel ongewenste variatie te krijgen. Een ras kan anders ‘degenereren’ en te veel gaan afwijken van de oorspronkelijke gewenste kenmerken. Hybride rassen kunnen in principe wel zaad voortbrengen, maar in de ‘F2’ splitsen de eigenschappen weer uit en krijg je misschien wel ongewenste variaties. Op die manier beschermen zaadbedrijven zich tegen nateelt.

Ook in de bio-teelt zijn hybride rassen toegestaan en gebruikt in bepaalde teelten. Vandaar dat De Bolster, die zich ook op professionele telers richt, meer en meer F1-rassen aanbiedt. Zolang het zaad onder biologische teeltomstandigheden geproduceerd wordt, zijn hybride rassen toegestaan in de bio-teelt. Er zijn enkele hybride rassen waarvan de ouderlijnen te verzwakt zijn door de inteelt en alleen met bestrijdingsmiddelen goed zaad kunnen leveren; dergelijke rassen zijn dus niet gewenst in de bio-sector.

De Bolster biedt ook biologisch-dynamisch (‘BD’) geteelde zaadrassen aan, herkenbaar aan het Demeter keurmerk. BD landbouw is een specifieke stroming binnen de biologische landbouw met eigen visie en aanvullende regels bovenop die van de biologische landbouw. Voor de BD landbouw is het ontwikkelen van een zaadvast ras de meest natuurlijke manier van veredelen. Je gebruikt namelijk geen kunstgrepen, zoals intelen bij plantensoorten die van nature kruisbestuivers zijn. Vanuit de specifieke BD-gedachte sluit het vermeerderen van eigen zaaizaad bij het ontwikkelen van de ‘eigen’ bedrijfsindividualiteit. Immers, door herhaald zaad te produceren kan een teler een ras aanpassen aan het eigen bedrijf. Hij doet dat door in de nakomelingen van het zaad steeds bepaalde planttypen te selecteren die het beste passen bij het bedrijf en de lokale omstandigheden. Ook het feit dat een zaadvast ras steeds in staat is een vitale volgende generatie voort te brengen sluit aan bij de BD-visie. Hybride rassen passen daarom minder goed bij de BD-landbouw.

Met dank aan: De Bolster (www.bolster.nl) Eosta (www.eosta.com) en De Beersche Hoeve (www.debeerschehoeve.nl)

In de Zomer-Knollentuin gaan we in op het zelf winnen van zaad voor je eigen zaadvaste collectie!

Geen paardenmest meer van Mathijssen

Op de achterkant van dit blad stonden altijd drie adressen voor mest. Daarvan zijn er nu nog twee over. In de e-mailbox van de redactie troffen we namelijk het volgende bericht:

*Helaas hebben wij afscheid moeten nemen van onze paarden. Wij hebben ervoor gekozen om geen paarden meer te nemen en hebben wij de huur van de wei opgezegd. Wij danken u voor de jarenlange afname van de mest!
Mvg Linda Mathijssen en pa Mathijssen*

De overgebleven mestleveranciers zijn Erik Wijers en Gerard Meeuwse. Laatstgenoemde heeft een nieuw telefoonnummer voor het brengen van koemest. Zijn nieuwe nummer is 06 26587290.

Ruim 16 jaar geleden werd Kobus Danen, als afzwaaiend complexvertegenwoordiger van de Braamberg, geëerd met een eigen 'straatnaambordje' op het middenpad van het Braamberg-noordgedeelte. Het bord was de afgelopen jaren zoekgeraakt. Dit bord werd gelukkig onlangs teruggevonden en staat weer op de juiste plek: het Kobus Danenpad!

Asbest

De asbestinventarisatie op de complexen is afgerond. Dank aan Bart Braune (complexvertegenwoordiger van De Kweek) die zich de afgelopen tijd ingezet heeft zodat op alle complexen de inventarisatie van asbest vanuit de gemeente Arnhem gerealiseerd kon worden.

Naar aanleiding van deze inventarisatie zal een rapport worden opgesteld. Voorlopig weet het bestuur nog niet wat de vervolgstappen zijn. Zodra hier meer duidelijkheid over is, zal hierover bericht komen in de Knollentuin.

Uitnodiging van een van onze tuinders

Waar kun je het nieuwe jaar beter mee beginnen dan met een teeltplan maken? En daarbij rekening houden met vlinders, zweefvliegen, hommels, wilde en korf-bijen, etc. wat er vliegt, kruipt en voorbij komt. Ook wel biodiversiteit genoemd.

Zelf probeer ik op Parkweg 94 d.m.v stapelmuren, tuinstapelmuren, kleine muurtjes, daken, maar ook tussen de groenten een plekje te maken voor insecten, maar lekker ertussen staan, die natuurlijke biodiversiteit creëren. Maar ook geen zorg over ongewenste gasten. Maar ook ben ik met mijn tuinpartner, BuurtGroenbedrijf, bezig met het creëren van wilde planten, speciaal voor insecten en vogels. Ze hebben hun plekje reeds gevonden. Dat is niet alleen voor mijn eigen gewin, maar ook iets voor onze omgeving. Iedereen kan grote stapelmuren of een vijver maken, en zijn ook mensen met beperkte tijd wegens baan of gezin etc.

Bij deze ben je uitgenodigd, niemand hoeft te wachten op de volgende open dag. Zie je rook, dan staat koffie water op de kachel, de rest wijst zich vanzelf, dan kunnen we het hebben over bijvoorbeeld een klein plekje voor insecten, wat je wilt maken en met welke planten.

Ik werk alleen met hergebruik-materiaal en doe mijn best om mijn standigheden goed doen. Mocht je iets voorstellen voor de aankomende tijd, wat loopt er niet uit, niet te klein.

Groet en tot ziens! Kassiël - tuin 94 compleet

Meldingen

MELDPUNT GEMEENTE ARNHEM

voor omgewaaide bomen of boomtakken, onbegaanbare zandpaden, kuilen in de paden, illegaal gestort afval e.d..

Telefonisch meldpunt: 0900-1809

Digitaal meldformulier: Homepage van de Gemeente Arnhem: "Melding doen" (fixi) www.arnhem.nl

Hier kunt u onder opgave van een locatie online een melding maken en ook foto's toevoegen

Aangifte doen bij inbraak en vandalisme op uw tuin: s.v.p. aangifte doen bij de politie!

Een melding of aangifte kunt u snel via internet doen via www.politie.nl/aangifte-of-melding-doen

Indien onbestelbaar retour naar: Volkstuindersvereniging Arnhem, Postbus 599, 6800 AN ARNHEM

Wie Wat Waar?

Dagelijks Bestuur

Voorzitter: Martien Braune
voorzitter@volkstuinarnhem.nl
Secretaris: Iris Baaijens
secretariaat@volkstuinarnhem.nl
Penningmeester: Bernard van der Lugt
penningmeester@volkstuinarnhem.nl
alg. bestuurslid/hoofd tuinkeuringen:
Maarten van Rijbroek
tuinkeuring@volkstuinarnhem.nl

Complexbeheerders

Bosweg, hoek Hommelseweg:
Frans Tijs, 06-10750179
bosweg@volkstuinarnhem.nl
Braamberg: Marika van der Loo
braamberg@volkstuinarnhem.nl
Cattepoelseweg: Opvolging gezocht!!!
De Kweek: Bart Braune
kweek@volkstuinarnhem.nl
Parkweg: Erik de Vries, 06-50478618

Aanhanger

De vereniging beschikt over een eigen aanhanger voor vervoer van bouw materiaal, afval en mest.
Beheer aanhanger: Erik de Vries, complexvertegenwoordiger Parkweg, 06-50478618

Secretariaat

Adreswijzigingen en overige correspondentie kunt u richten aan het secretariaat van de vereniging:

Volkstuindersvereniging Arnhem
Postbus 599
6800 AN Arnhem

E-mail:
secretariaat@volkstuinarnhem.nl

Telefoon bestuur

06 252 004 36

Via deze weg (en ook via e-mail) kunnen zaken van algemeen belang met een bestuurslid worden besproken. Individuele zaken kunt u in eerste instantie opnemen met de complexvertegenwoordiger. De bedoeling is dat u de voicemail inspreekt waarna op korte termijn, zo mogelijk dezelfde dag, met u telefonisch contact zal worden opgenomen.

Mest

Koemest: Erik Wijers 06 139 329 68
Koemest: Gerard Meeuwse
NB *nieuwtelefoonnummer*:
06 265 872 90

De vereniging op internet

www.volkstuinarnhem.nl
<http://twitter.com/volkstuinarnhem>
In onze Knollentuin online editie:
<https://inonzeknollentuinwebeditie.blogspot.com>

Redactie verenigingsblad

De knollentuin verschijnt 4x per jaar.
Opplage: 500 stuks.

Bijdragen voor de Knollentuin zijn zeer welkom.

Stuur ze per e-mail naar:
redactie@volkstuinarnhem.nl
Inleveren vóór 1 maart / 1 juni /
1 september / 1 december

Water

Het water is aangesloten van ca. 1 april tot ca. 1 november

Inschrijven nieuwe leden

Op dit moment is de wachtlijst gesloten voor inschrijving van nieuwe kandidaat-tuinders.
Lid worden kan wel via de website en kost 25,- per jaar.
Leden ontvangen het verenigingsblad.

